

A MAGYAR-SZLOVÁK KISEBBSÉGI VEGYES BIZOTTSÁG VII. ÜLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE

Budapest, 2007. szeptember 18.

A Magyar-Szlovák Kisebbségi Vegyes Bizottság Gémesi Ferenc szakállamtitkár és Miroslav Mojžita nagykövet vezetésével 2007. szeptember 18-án Budapesten tartotta meg VII. ülését. Az ülésen résztvevők névsorát a jegyzőkönyv melléklete tartalmazza.

I.

A Felek megállapították, hogy

- a Magyar Köztársaság Kormánya a 2085/2007. (V. 23.) számú kormányhatározatában jóváhagyta a Vegyes Bizottság VI. ülésének jegyzőkönyvében foglalt ajánlásokat és kijelölte az abból eredő feladatok végrehajtásáért felelős szakminisztereket,
- a Szlovák Köztársaság Kormánya a 2006. december 13-i 1059. számú határozatával tudomásul vette a Vegyes Bizottság VI. ülésén készült jegyzőkönyvet és kijelölte a bizottság javaslatainak megvalósításáért felelős minisztereket.

A Felek egyetértettek abban, hogy a Vegyes Bizottság a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között létrejött, a jószomszédi viszonyról és a baráti együttműködésről szóló szerződéssel, a további kétoldalú megállapodásokkal és a nemzetközi dokumentumokkal összhangban folytatott tevékenységével eredményesen segíti elő a Szlovák Köztársaságban élő magyar, illetve a Magyar Köztársaságban élő szlovák kisebbség helyzetének javítását. Megállapították, hogy az együttműködés erősítése szempontjából kedvező lehetőségeket biztosít a két ország európai uniós tagsága, és a Vegyes Bizottság hatékony eszköze a hatáskörébe tartozó esetleges nyitott kérdések jószomszédi együttműködés európai szellemében történő megoldásának.

A Felek nagyra értékelték a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság kormányfői közelmúltban, Pozsonyban lezajlott, kétoldalú találkozásának eredményeit. Kifejezték meggyőződésüket, hogy e találkozó pozitív hatással van a kétoldalú kapcsolatok további fejlődésére, és az elfogadott csomag rendelkezései hozzájárulnak a két nemzet közötti kapcsolatok elmélyítéséhez, egymás jobb megértéséhez és egyúttal a nemzeti kisebbségek helyzetének javítását szolgálják.

Az Európai Unió tagállamaiként kölcsönösen kiemelték a határon átnyúló és regionális együttműködés további fejlesztésének jelentőségét. Ezzel összefüggésben a Felek megállapították, hogy a fejlesztési együttműködés a nemzeti kisebbségek javára is kihasználható.

A Felek egyetértettek abban, hogy az elkövetkező években a korábbinál nagyobb mértékben célszerű és szükséges támaszkodni a kisebbségeket érintő fejlesztéspolitikai lehetőségekre és szorgalmazzák az ezek megvalósítását elősegítő nemzeti, határon átnyúló, transznacionális és interregionális európai uniós programok forrásainak minél szélesebb körű felhasználását.

A Magyar Fél tájékoztatást adott a Magyar Kormány megújult nemzetpolitikájának alapelveiről és azokról a szervezeti változásokról, amelyek az ország határain kívül élő magyarok támogatási rendszerében bekövetkeztek a Vegyes Bizottság előző ülése óta eltelt időszakban.

A Felek üdvözölték, hogy a Vegyes Bizottság munkájában a szlovákiai magyarok és a magyarországi szlovákok képviselői is aktívan részt vesznek, mert közreműködésük nagyban elősegíti, hogy szükségleteiket, igényeiket a bizottság messzemenően figyelembe vegye.

A Vegyes Bizottság összhangban a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között 2003. december 12-én megkötött, a nemzeti kisebbségek művelődés és kultúra területén történő kölcsönös támogatásáról szóló Megállapodás 6. cikkelyével, értékelte ennek az egyezménynek a teljesítését és megállapította, hogy a támogatás nyújtása mindkét állam részéről az egyezményrel összhangban zajlik.

II.

A Felek kölcsönösen tájékoztatták egymást a Vegyes Bizottság előző ülésein elfogadott ajánlások teljesítésének állásáról.

Megállapították, hogy az ajánlások megvalósulnak, mindamelllett, hogy azok nagy része nem egyszeri feladatként fogalmazódik meg, hanem rendszeres és folyamatos teljesítést feltételez.

A Felek hangsúlyozták, hogy a közeljövőben különös figyelmet kell szentelni az alábbi javaslatok teljesítésének (a felsorolás nem jelöl fontossági sorrendet):

Mindkét Fél részére:

A IV. ülés 2. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek mindkét ország szakembereinek közreműködésével segíteni fogják a legfontosabb magyarországi jogszabályok szlovák nyelvű, illetve a legfontosabb szlovákiai jogszabályok magyar nyelvű folyamatos közzétételét, különös tekintettel a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeket érintő jogi előírásokra.

A IV. ülés 4. sz. ajánlása:

A Felek hozzanak létre ad hoc bizottságot összehasonlító tanulmány kidolgozására a Szlovák Köztársaságban élő magyar kisebbség, illetve a Magyar Köztársaságban élő szlovák kisebbség támogatásáról az oktatás és a közművelődés területén.

A IV. ülés 8. sz. ajánlása:

A Felek a békéscsabai Szlovák Kultúra Háza bővítésére vonatkozó tervvel összefüggésben vizsgálják meg a finanszírozási lehetőségeket.

A IV. ülés 10. sz. ajánlása:

A Felek teremtsék meg a feltételeket a történelemoktatás alternatív tankönyvének befejezésére és kiadására.

Az V. ülés 5. sz. ajánlása:

A Felek megvizsgálják a pénzügyi feltételeket a kislétszámú szlovák iskolák megőrzése érdekében Magyarországon, illetve a kislétszámú magyar iskolák megőrzése érdekében Szlovákiában.

Az V. ülés 10. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél biztosítsa a szlovákiai magyar nyelvű közoktatás szakmai, módszertani és pedagógiai munkáját segítő, közoktatási kutatásokat végző szakmai szervezetek: a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége és a Comenius Pedagógiai Intézet működéséhez a szükséges támogatást.

A Magyar Fél megvizsgálja a Magyarországi Szlovákok Kutató Intézete rendszeres támogatásának lehetőségét az Országos Szlovák Önkormányzat költségvetésének keretein belül.

Új ajánlások:

1. Felek együttesen vizsgálják meg annak a lehetőségét, hogy támogassák egy Madách kiállítás létrehozását Alsósztrégován. Emellett a Magyarország–Szlovákia Európai Területi Együttműködés Operatív Program 2007-2013 szellemében javasolják a magyarországi és a szlovákiai Madách és Mikszáth emlékhelyekre, valamint a magyarországi szlovák tájházak hálózatára épülő kulturális turizmus kialakítását, irodalmi kirándulások szervezését, közös támogatással évente-kétévente Mikszáth és Madách irodalmi napok, s ehhez kapcsolódó kulturális rendezvénysorozat rendezését, illetve a Balassagyarmati Madách-nap rendezvényeinek fokozottabb népszerűsítését mindkét országban.

2. Felek javasolják intenzívebbé tenni az interregionális, különböző szintű – régiók, kistérségek, települések közötti – kapcsolatokat, közös kezdeményezéseket és projekteket, amelyek megvalósításához az eddigieknél hatékonyabban kell bevonni az uniós forrásokat, gazdaságfejlesztés, infrastruktúra és a humán erőforrás fejlesztés terén. A Felek felkérlik az Önkormányzatok és Közigazgatási Szervek Határon Átnyúló Együttműködésével Foglalkozó Vegyes Bizottságot, hogy mindezt a jövőbeni munkája során vegye figyelembe.

3. Felek 2007. december 31-ig nyilatkoznak az Országos Szlovák Önkormányzat ösztöndíjrendszere támogatására szolgáló források meghatározásának lehetőségéről.

4. Felek tegyenek lépéseket egy szlovákiai magyar művelődési intézet létrehozására, amelyet a két ország közösen tart fenn. Javasolják, hogy épüljön rá a kialakítandó intézet a Csemadok Művelődési Intézetének (Dunaszerdahely) személyi és tárgyi infrastruktúrájára.

5. A Vegyes Bizottság szorgalmazza, hogy a két ország illetékes szakemberei találkozzon tekintsék át, milyen hatással lesz a műsorszolgáltatás egészére a digitális televíziózásra való tervezett átállás, és erről egyeztessenek a kisebbségek képviselőivel is.

A Szlovák Fél részére:

A III. ülés 1.2 ajánlása módosított formában:

Az állam és az egyházak kapcsolatai rendezésének keretében a Szlovák Fél vizsgálja felül a 161/2005. sz. törvény teljesülését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház vonatkozásában.

A IV. ülés 14. sz. ajánlása módosított formában:

A kultúra finanszírozásáról szóló törvény előkészítésének keretében a Szlovák Fél szabályozza a nemzeti kisebbségi kultúrák fejlesztésének és terjesztésének finanszírozását.

A IV. ülés 17. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél mérlegelje a magyarországi szlovák középiskolák végzős tanulóinak újbóli részvételét a térítésmentes egyetemi nyelvi és szakmai felvételi előkészítő tanfolyamokon a Szlovák Köztársaságban.

Az V. ülés 7. sz. ajánlása:

A Szlovák Fél biztosítsa a közszolgálati Szlovák Televízió műsorának — vagy saját gyártású műsorszámokból erre a célra összeállított speciális napi adásának — műholdas terjesztését és szabad hozzáférést határon túli, közöttük a magyarországi szlovákok számára.

Az V. ülés 9. sz. ajánlása módosított formában:

A Szlovák Fél továbbra is biztosítsa a megfelelő anyagi feltételeket a Révkomáromi Selye János Egyetem működéséhez és fejlesztéséhez.

Az V. ülés 11. sz. ajánlása:

A Szlovák Fél vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a megyei önkormányzatok hatáskörébe utalt magyar kulturális intézmények megfelelő anyagi feltételekkel rendelkezzenek a teljes és hatékony működésük biztosításához. A révkomáromi Jókai Színház és a kassai Thália Színház esetében támogatja székhelyük megyehatáron kívüli tájolási tevékenységüket.

Új ajánlások:

6. A Szlovák Fél tegyen lépéseket a Páttria Rádió adása pénzügyi és technikai feltételeinek javítására.

A Magyar Fél részére:

Az I. ülés 4. sz. ajánlása:

A Magyar Fél jogi szabályozással oldja meg a magyarországi szlovák nemzeti kisebbség parlamenti képviseletét.

A III. ülés 2.5 sz. ajánlása módosított formában:

A Magyar Fél a korábbi ajánlás értelmében biztosítsa a Ján Kollár emléktáblának méltó helyen történő elhelyezését Budapesten.

A IV. ülés 21. sz. ajánlása módosított formában:

A Magyar Fél találjon forrást a Békéscsabai Szlovák Általános Iskola és Gimnázium és Kollégium épülete bővítési és felújítási tervének finanszírozására.

A IV. ülés 22. sz. ajánlása módosított formában:

Vizsgálja meg a szlovák kisebbség folyóiratainak kiadási és az ehhez szükséges pénzügyi fedezet biztosításának lehetőségeit, és keressen megoldást kiszámítható, rendszeres támogatás biztosítására a Ludové Noviny c. hetilap számára.

Az V. ülés 12. sz. ajánlása:

A Magyar Fél bővíti a szlovák nyelvoktatás, valamint a szlovák nyelven való oktatás tartalmi kereteit beleértve az általános műveltségi tantárgyakat is.

Az V. ülés 14. sz. ajánlása:

A Magyar Fél szorgalmazza az ORTT-nél a szlovák nyelvű nemzetiségi adás kedvezőbb időpontban történő sugárzását és ismétlését a magyar közszolgálati televízióban.

Az V. ülés 15. sz. ajánlása:

A Magyar Fél megteremti a szükséges feltételeket a szlovák nyelvű nemzetiségi adáshoz a magyar közszolgálati rádióban és annak vételi lehetőségét az ország egész területén, különös tekintettel a kisebbség által lakott területeken.

Új ajánlások:

7. A Magyar Fél a költségvetési törvényben meghatározott eszközeivel a továbbiakban is maradéktalanul biztosítsa az Országos Szlovák Önkormányzat fenntartásába átvett közoktatási intézmények (Békéscsaba, Sátoraljaújhely, Szarvas) működési költségeit. A Vegyes Bizottság felhívja az érintett magyar szervek figyelmét, hogy a szabályozás kialakítása során legyenek figyelemmel a felsorolt intézmények finanszírozásának igényeire.
8. Támogassa a fenntartó által benyújtott pályázat nyomán a jelenleg 4 tantermes lucfalvai általános iskola építésének második ütemét, hogy a salgótarjáni térségben fenntartható maradjon a szlovák nyelv oktatása.
9. A magyar fél – lehetőleg ne pályázati úton – a Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete részére évi rendszerességgel biztosítson ún. kiadványozási és rendezvényszervezési támogatást.
10. Biztosítson anyagi támogatást a kiadó igényei alapján a hazai szlovák kultúra és tudományosság folyóiratainak kiadásához legalább olyan szinten, amilyen a fennmaradást biztosítja.

III.

Ajánlások a Vegyes Bizottság korábbi üléseiről, melyek teljesítését a Felek továbbra is feladatuknak tekintenek

Mindkét Fél részére:

A IV. ülés 5. sz. ajánlása:

Mérjék fel a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar regionális, kulturális központok hálózata kiépítésének és működésük pénzügyi támogatásának lehetőségeit.

A IV. ülés 6. sz. ajánlása:

Közös erőfeszítéssel segítsék elő a Magyar Köztársaságban élő szlovák, illetve a Szlovák Köztársaságban élő magyar nemzeti kisebbség vallási szertartásainak anyanyelvű gyakorlását, beleértve a lelkészek képzését és felkészítését.

A IV. ülés 7. sz. ajánlása:

Készüljön közös terv a Borsi várkastély teljes körű felújítására és közös hasznosítására, közös anyagi erőfeszítéssel. Tegyenek lépéseket az EU-fejlesztési programok bevonására a közös projektbe. A Rákóczi-szabadságharc 300. évfordulója alkalmából — 2003-2011 között — kerüljön sor a szülőház felújítására.

A IV. ülés 11. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek erőfeszítéseket tesznek a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar állományú könyvtárak fejlesztésére, különös tekintettel az állománygyarapításra és az informatikai fejlesztésre. A Magyar és a Szlovák Fél vizsgálja meg annak a lehetőségét, hogy támogassa a szlovákiai magyar, illetve magyarországi szlovák olvasók által látogatott, elsősorban a határ menti régióban működő közművelődési könyvtárak, mozgókönyvtárak létrehozását, magyar, illetve szlovák nyelvű dokumentumokkal való folyamatos ellátását.

A IV. ülés 13. sz. ajánlása:

Vizsgálják meg a Magyarországon tanító szlovák, illetve Szlovákiában tanító magyar pedagógusok pályázat útján történő kiválasztásánál a fogadó fél oktatási intézményeivel való együttműködés újabb formáit.

A IV. ülés 16. sz. ajánlása módosított formában:

A Felek támogatni fogják a Szlovák Köztársaságban lévő Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma szlovákiai magyar emlékhelyek feltárására irányuló tevékenységét, és lépéseket tesznek az alsósztrgovai Madách kastély rekonstrukciós munkálatainak közös erőfeszítéssel történő megvalósítására.

Az V. ülés 1. sz. ajánlása:

A Vegyes Bizottság javasolja, hogy a Felek kölcsönösen tájékoztassák egymást az Európai Unió kisebbségpolitikai normáinak az előkészítésére és elfogadtatására vonatkozó javaslataikról, és lehetőség szerint működjenek együtt.

Az V. ülés 2. sz. ajánlása:

A Felek mérlegelik a magyarországi szlovák és a szlovákiai magyar kisebbség nyelvi és kulturális identitása fejlődésének biztosításáért tevékenykedő civil szervezeteknek nyújtandó támogatás, illetve a támogatások növelésének lehetőségét.

Az V. ülés 4. sz. ajánlása:

A Vegyes Bizottság javasolja, hogy a Felek vizsgálják meg az Országos Szlovák Önkormányzat Nevelési-oktatási és Továbbképzési Központja létrehozásának lehetőségét a Szlovák Köztársaság területén és támogassák működtetését.

Az V. ülés 6. sz. ajánlása:

A Vegyes Bizottság támogatja a hadisírok gondozásáról szóló, előkészítés alatt álló magyar-szlovák megállapodás aláírását.

A Szlovák Fél részére:**A III. ülés 2.4. sz. ajánlása:**

Támogassa a magyarországi szlovák közművelődési szakemberek folyamatos továbbképzését a Szlovák Köztársaságban, illetve szlovák közművelődési szakemberek küldését a magyarországi szlovák regionális központok részére.

Az V. ülés 8. sz. ajánlása

A Szlovák Fél támogassa az Országos Szlovák Önkormányzat kulturális, tudományos és közoktatási intézményeinek együttműködését a megfelelő szlovák állami intézményekkel (Szlovák Tudományos Akadémia, Szlovák Nemzeti Múzeum, Állami Levéltár, Szlovák Filmintézet, Nemzeti Közművelődési Központ, KM Színházi Intézete, OM Módszertani Intézete stb.).

A Magyar Fél részére:**A IV. ülés 19. sz. ajánlása:**

Biztosítson megfelelő pénzügyi, anyagi és szakmai feltételeket a magyarországi szlovák iskolák hatékonyabb működéséhez.

A IV. ülés 25. sz. ajánlása:

Támogassa az Országos Szlovák Önkormányzatnak a szlovák evangélikus missziós központ (az ún. Luther ház) létrehozására tett erőfeszítését.

A IV. ülés 26. sz. ajánlása módosított formában:

Vizsgálja meg a Fővárosi Szlovák Önkormányzat javaslata alapján megvalósíthatósági tanulmány elkészítésének lehetőségét a Szlovák Kulturális Központ létrehozására a budapesti ún. Bobula palotában vagy más megfelelő épületben.

Az V. ülés 13. sz. ajánlása

A Magyar Fél biztosítja a szükséges pénzügyi feltételeket a nemzetiségi óvodák, a nemzetiségi oktatás és a kollégiumok részére úgy, hogy ne csökkenjen az állami támogatás mértéke.

Az V. ülés 16. sz. ajánlása

A Magyar Fél a Bolognai folyamat keretében biztosítson kiemelt anyagi támogatást a felsőoktatási intézmények szlovák nemzetiségi alap- és mesterképzéseinek működéséhez. A magyarországi szlovák értelmiség nevelésének további kiteljesítése érdekében vizsgálja meg annak lehetőségét, biztosítható-e államilag finanszírozott képzés keretében a nemzetiségi kultúrát érintő második, illetve további szakképzettség megszerzése.

IV.

Készült Budapesten, 2007. szeptember 18-án, magyar és szlovák nyelven, 2-2 eredeti példányban. Mindkét változat azonos érvényű.

Gémesi Ferenc

a Vegyes Bizottság

magyar tagozatának elnöke

Miroslav Mojžita

a Vegyes Bizottság

szlovák tagozatának elnöke